

Advies voor richtlijnen
voor het milieueffectrapport
Bedrijventerrein Wijkermeerpolder

21 augustus 1997

891-65

ISBN 90-421-0249-7
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 123
2000 MD HAARLEM

uw kenmerk
97-51124

uw brief
d.d. 27 mei 1997

ons kenmerk
U568-97\Jm\sj\891-53

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Bedrijventerrein Wijkermeerpolder

doorkiesnr.
(030) 234 76 23

Utrecht,
21 augustus 1997

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Bedrijventerrein Wijkermeerpolder.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

Uit de startnotitie blijkt dat de besluitvorming in dit stadium van de planvorming zich richt op de keuze tussen het ontwikkelen van een bedrijventerrein in de Wijkermeerpolder met een haven of zonder een haven. De Commissie juicht toe dat voor deze strategische keuze een MER wordt opgesteld. Zij merkt echter wel op dat de keuze voor de locatie Wijkermeerpolder is voortgekomen uit het Masterplan Noordzeekanaalgebied, waarin de locatie geselecteerd is op basis van de geschiktheid voor de aanleg van een zeehaven. Het feit dat het Masterplan aangeeft dat de Wijkermeerpolder de meest geschikte en enig overgebleven locatie is in het Noordzeekanaalgebied voor de aanleg van een bedrijventerrein met haven, wil niet zeggen dat deze locatie eveneens de meest geschikte en enige locatie voor een bedrijventerrein zonder haven zal zijn.

De Commissie constateert dat het MER geen antwoord zal kunnen geven op de vraag of de milieueffecten van een bedrijventerrein zonder haven op een andere locatie beperkter of omvangrijker zullen zijn dan een bedrijventerrein met haven in de Wijkermeerpolder. Daarnaast is de Commissie van mening dat, als de keuze op basis van het MER uit zou vallen in het voordeel van een bedrijventerrein zonder haven, voorafgaand aan de vaststelling van de herziening van het streekplan, de Wijkermeerpolder ook nog vergeleken zal moeten worden met andere mogelijke locaties voor de ontwikkeling van een 'droog' bedrijventerrein.

Kenmerk : U568-97Jmsj\891-53
Blad nr. : 2

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ir. P. van Duursen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Bedrijventerrein Wijkermeerpolder

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Bedrijventerrein Wijkermeerpolder

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over
Bedrijventerrein Wijkermeerpolder,

uitgebracht aan de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland door de Commissie voor de
milieueffectrapportage; namens deze,

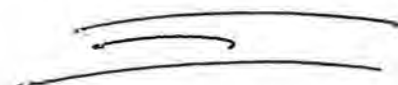
de werkgroep m.e.r. Bedrijventerrein Wijkermeerpolder

de secretaris

drs. F.E. Jorritsma

de voorzitter

ir. P. van Duursen

Utrecht, 21 augustus 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	4
2.1 Probleemstelling	4
2.2 Doelstellingen en toetsingscriteria	5
2.3 Besluitvorming	8
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	9
3.1 Ontwikkeling van alternatieven	9
3.1.1 Nulalternatief	10
3.2 Beschrijving van de alternatieven	10
3.2.1 Ruimtelijke opzet, inpassing en ontsluiting van het plangebied	10
3.2.2 Aanpak in hoofdlijnen van het water-, natuur- en milieu-beheer	11
3.2.3 Fasering	11
4. Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling	11
4.1 Bodem, grond- en oppervlaktewater	12
4.2 Natuur	12
4.3 Landschap	13
4.4 Archeologie en cultuurhistorie	13
4.5 Veiligheid	13
4.6 Lucht	13
4.7 Geluid	13
4.8 Woon- en leefmilieu	14
5. Gevolgen voor het milieu	14
6. Vergelijking van alternatieven	14
7. Leemten in informatie	15
8. Vorm en presentatie	15
9. Samenvatting van het MER	16

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 27 mei 1997, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 104 d.d. 5 juni 1997
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De provincie Noord-Holland heeft het voornemen om in de Wijkermeerpolder een bedrijventerrein te ontwikkelen. In het *Plan van Aanpak Masterplan Noordzeekanaalgebied*, in 1995 opgesteld door de Stuurgroep Samenwerkende Havens Noordzeekanaalgebied, is reeds voorzien in deze ontwikkeling. In het Masterplan is aangegeven dat er twee varianten voor het bedrijventerrein mogelijk zijn, een natte of droge ontwikkeling. De keuze voor een van deze ontwikkelingsmogelijkheden zal worden gemaakt in de herziening van het streekplan Amsterdam Noordzeekanaalgebied (streekplan Kennemerland). Voor de vaststelling van deze streekplanherziening wordt milieueffectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd.

De Commissie heeft zich in dit advies beperkt tot de milieugevolgen van de alternatieven voor de keuze van de ontwikkeling van het plangebied als nat of droog bedrijventerrein. Daarbij heeft zij sterk de nadruk gelegd op het proces dat moet leiden tot de informatie die nodig is voor het maken van deze keuze. Een belangrijke stap in dit proces is de vertaling van de nevensgeschikte doelstellingen, via geïntegreerde programma's van eisen en aanvullende streefdoelen, naar alternatieven. Daarnaast is het van belang dat in de richtlijnen door het bevoegd gezag toetsingscriteria worden opgesteld, waaruit ondermeer duidelijk wordt welke gevolgen al dan niet aanvaardbaar zullen zijn.

De Commissie is van mening dat de volgende punten met name van belang zijn voor het milieueffectrapport (MER):

Aangegeven moet worden of de afweging voor de **locatie** Wijkermeerpolder die in het kader van het Masterplan is gemaakt slechts geldt voor een nat bedrijventerrein, of dat deze ook geldt voor een droog bedrijventerrein.

Nevenschikking van de **doelstellingen** met betrekking tot cultuurhistorie, natuur en (leef)milieu aan de economische doelstellingen zal moeten leiden tot geïntegreerde programma's van eisen, waarin naast eisen ten aanzien van het creëren van faciliteiten voor bedrijvigheid (nat of droog), eveneens concrete eisen op het gebied van cultuurhistorie, natuur en (leef)milieu worden geformuleerd.

De doelstellingen zullen vertaald moeten worden in **criteria** waaraan de alternatieven getoetst en met elkaar vergeleken kunnen worden. De criteria kunnen onderscheiden worden in 'harde' criteria waaraan zeker voldaan moet worden en 'zachte' criteria waarnaar gestreefd dient te worden. Het bevoegd gezag zal in haar richtlijnen moeten aangeven op welke criteria zij de alternatieven zal toetsen bij de besluitvorming. Vervolgens kan de initiatiefnemer in het MER deze criteria verder ontwikkelen.

Op basis van de programma's van eisen kan een **alternatief** ontwikkeld worden voor ieder type bedrijventerrein. Gelet op het in de startnotitie aangegeven hoge ambitieniveau voor de leefomgevingsaspecten adviseert de Commissie om in eerste instantie een meest milieuvriendelijk alternatief (mma) voor een nat en voor een droog bedrijventerrein te ontwikkelen. Vervolgens kan de initiatiefnemer aangeven op welke punten en om welke redenen hij een mma minder

nastrevenwaardig acht en welke voorstellen hij daartegenover stelt om te komen tot een voorkeursalternatief.

Mocht blijken dat alternatieven, ondanks compenserende en mitigerende maatregelen, niet kunnen voldoen aan alle 'harde' criteria, dan is de vraag aan de orde op welke punten de doelstellingen moeten worden bijgesteld. Indien deze situatie zich voordoet zal in het MER moeten worden aangegeven hoe hiermee zal worden omgegaan. Het bevoegd gezag kan ook in haar richtlijnen al aangeven wat in deze situatie gedaan zal worden.

1.

INLEIDING

De provincie Noord-Holland heeft het voornemen om in de Wijkermeerpolder een bedrijventerrein te ontwikkelen. In het *Plan van Aanpak Masterplan Noordzeekanaalgebied*, in 1995 opgesteld door de Stuurgroep Samenwerkende Havens Noordzeekanaalgebied, is reeds voorzien in deze ontwikkeling. In het Masterplan is aangegeven dat er twee ontwikkelingsrichtingen voor het bedrijventerrein mogelijk zijn, een natte of droge ontwikkeling. Deze activiteit is op grond van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) m.e.r.-plichtig. De (eventueel) m.e.r.-plichtige onderdelen zijn de aanleg van een weg, een haven, een hoofdtransportleiding en een bedrijfsterrein (categorieën 1.3, 4, 8.1-8.3 en 20.1). De keuze voor de ontwikkeling van een nat of droog terrein wordt gemaakt in de herziening van het streekplan. Hiervoor wordt de m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag in de streekplan-procedure zijn Provinciale Staten van Noord-Holland en initiatiefnemer zijn Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten hebben de uitvoerende taken gedelegeerd aan het Projectbureau Uitvoering Masterplan Noordzeekanaalgebied.

Bij brief van 3 juni 1997^{1]} is de Commissie voor de milieueffectrapportage door de provincie Noord-Holland in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 5 juni 1997^{2]}.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.^{3]}. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de adviezen, commentaren en opmerkingen^{4]}, die zij in afschrift van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

De m.e.r. maakt onderdeel uit van de Integrale effectrapportage (i.e.r.) bedrijventerrein Wijkermeerpolder. Naast de milieueffecten zullen in het integrale effectrapport (IER) ook de effecten op economie en landbouw behandeld worden. De Commissie heeft zich in dit advies beperkt tot de aspecten die van belang zijn voor het beoordelen van de milieueffecten. Zij onderschrijft echter wel het belang van een integrale rapportage en adviseert met name om dezelfde alternatieven in beschouwing te nemen in de verschillende rapportages.

De Commissie heeft kennis genomen van het voornemen van de provincie Noord-Holland om de milieueffecten niet alleen in het kader van de streekplanherziening in kaart te brengen, maar dit ook te doen in het vervolg van het

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

4 Bijlage 4 geeft een lijst van deze reacties.

planproces. Daarbij is de wens uitgesproken ook in de vervolgstappen de verzamelde milieu-informatie door de Commissie te laten toetsen om de objectiviteit en diepgang te waarborgen. De Commissie wil er op wijzen dat conform de Wet milieubeheer geen formele rol is weggelegd voor de Commissie om na het toetsen van het MER en na besluitvorming over de m.e.r.-plichtige besluiten nog verdere milieu-informatie te toetsen. Teneinde dit te kunnen doen is instemming van de ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) nodig. Voor dit advies voor richtlijnen is de Commissie er vooralsnog van uitgegaan dat de ministers van VROM en LNV hun medewerking aan het voornemen tot het evaluerende ontwerpen zullen geven. Met het oog daarop heeft de Commissie zich in dit advies gericht op de milieugevolgen van de alternatieven voor de keuze van de ontwikkeling van het plangebied als nat of droog bedrijventerrein.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

2.1 Probleemstelling

In de probleemstelling moet worden beschreven voor welke knelpunten het voornemen een oplossing moet bieden. In de startnotitie is de economische problematiek en de problematiek van het 'omgaan met onzekerheden' duidelijk uiteengezet. Daarbij wordt gerefereerd aan het Masterplan Noordzeekanaalgebied. In het MER moet de noodzaak voor het realiseren van een bedrijventerrein in de Wijkmeerpolder onderbouwd worden, met de ruimtebehoefte gedifferentieerd naar bedrijvigheid die al dan niet aanleg van een droog of nat bedrijventerrein vereist. Hierbij dienen de reeds in gang gezette ontwikkelingen binnen het Noordzeekanaalgebied (NZKG) betrokken te worden (onder andere de Afrikahaven en de Westzanerpolder). Eveneens moet worden ingegaan op de tegenstrijdigheid dat het Masterplan enerzijds vermeldt dat het 'van groot belang is de mogelijkheden binnen de kanaalzone voor ontwikkeling van nat terrein voldoende open te houden', terwijl anderzijds wordt aangegeven dat een principiële keuze voor een nat of droog bedrijventerrein in het kader van de streekplanherziening gemaakt zal worden. De Commissie adviseert het bevoegd gezag om in de richtlijnen al duidelijk te maken hoe met dit spanningsveld omgegaan zal worden en welke betekenis dit heeft voor de formulering van alternatieven in het MER.

Verder moet ook een analyse van de toekomstige behoefte met betrekking tot de kwaliteit van de leefomgeving in en rond de Wijkmeerpolder (milieuhygiënisch, ecologisch, cultuurhistorisch) onderdeel zijn van de probleemstelling.

Locatiekeuze

In de startnotitie is aangegeven dat in het kader van het Masterplan een afweging tussen verschillende locaties heeft plaatsgevonden voor het ontwikkelen van een nat bedrijventerrein. In het MER moet deze locatiekeuze gemotiveerd worden en moet worden aangegeven in hoeverre en welke milieu-argumenten bij deze afweging een rol hebben gespeeld. Daarnaast moet worden aangegeven of de afweging die in het kader van het Masterplan is gemaakt slechts geldt voor een nat bedrijventerrein, of dat deze ook geldt voor een droog bedrijventerrein. Indien de afweging niet van toepassing is op een droog bedrijventerrein moet worden aangegeven hoe met de locatiekeuze zal worden omgegaan indien het besluit genomen wordt de Wijkermeerpolder te ontwikkelen tot een droog bedrijventerrein⁵].

2.2 Doelstellingen en toetsingscriteria

Doelstellingen

In de startnotitie worden de doelstellingen met betrekking tot cultuurhistorie, natuur en (leef)milieu (verder de leefomgevingdoelstellingen genoemd) gepresenteerd als nevenschikkelijk aan de economische doelstellingen. De Commissie constateert dat de economische doelstellingen daarbij zijn verwoord in een betrekkelijk concreet en toetsbaar programma van eisen, terwijl de doelstellingen met betrekking tot de kwaliteit van de leefomgeving veel minder concreet zijn omschreven⁶].

Nevenschikking van de leefomgevingsdoelstellingen zal moeten leiden tot geïntegreerde programma's van eisen, waarin naast eisen ten aanzien van het creëren van faciliteiten voor bedrijvigheid (nat of droog), eveneens concrete eisen op het gebied van cultuurhistorie, natuur en (leef)milieu worden geformuleerd. Er zullen meerdere programma's van eisen moeten worden gemaakt. Een groot deel van de eisen zal gelijk zijn voor alle programma's, daarnaast zullen specifieke eisen voor zowel een droog als een nat bedrijventerrein moeten worden opgesteld.

Daarnaast kunnen zowel voor de economische als voor de leefomgevingsaspecten aanvullende streefdoelen worden geformuleerd, die kunnen worden gerealiseerd voor zover de uitwerking van het programma van eisen daar ruimte voor laat. Maatregelen tot het bereiken van deze doelen kunnen bij de nadere planuitwerking onderling worden afgewogen aan de hand van een analyse van hun bijdrage aan de overkoepelende doelstelling van het economisch- en het leefomgevingsbeleid.

Toetsingscriteria

De doelstellingen zullen vertaald moeten worden in criteria waaraan de alternatieven getoetst en met elkaar vergeleken kunnen worden. In het Ontwikkelingsplan wordt al een goede aanzet gegeven voor het ontwikkelen van deze criteria, waarbij wordt opgemerkt dat deze in het vervolg van het proces zullen worden

5 Zie ook reactie 2 (bijlage 4).

6 Zie ook reacties 1, 22, 27 (bijlage 4).

aangevuld en zonedig gedetailleerd. De Commissie merkt op dat met name die detaillering van belang is om een concrete toetsing mogelijk te maken.

Aangezien het bevoegd gezag het besluit zal nemen over de ontwikkeling van de Wijkermeerpolder, zal het in haar richtlijnen moeten aangeven op welke criteria zij de alternatieven zal toetsen bij de besluitvorming. Vervolgens kan de initiatiefnemer in het MER deze criteria verder ontwikkelen.

De criteria kunnen onderscheiden worden in 'harde' criteria waaraan zeker voldaan moet worden en 'zachte' criteria waarnaar gestreefd dient te worden. Voor de 'zachte' criteria kunnen bandbreedtes of globaal omschreven doelen gegeven worden. De 'harde' criteria dienen om te kunnen beoordelen of wordt voldaan aan het programma van eisen, de 'zachte' criteria om te kunnen beoordelen in welke mate de aanvullende streefdoelen gehaald worden. De cultuurhistorische doelstelling kan bijvoorbeeld vertaald worden in het 'harde' criterium dat het in het gebied gelegen gedeelte van de Stelling van Amsterdam in zijn geheel als structurerend element in het ontwerp wordt opgenomen en de 'zachte' criteria dat de Assendelver Zeedijk en de voormalige kweldergronden/zomerpolders zoveel mogelijk bij het ontwerp moeten worden betrokken. Dit zal betekenen dat het sparen van de Stelling van Amsterdam in het programma van eisen opgenomen moet worden.

Als gaande het proces blijkt dat de alternatieven niet kunnen voldoen aan de vooraf opgestelde criteria, dan zal in het MER aangegeven moeten worden hoe hiermee zal worden omgegaan (zie ook paragraaf 3.1).

De criteria met betrekking tot het cultuurhistorische erfgoed zullen duidelijk moeten maken welke aanwezige elementen gespaard moeten blijven (al dan niet vanwege een bijzondere status) en voor welke elementen men er naar moet streven om deze te behouden of te versterken.

De criteria met betrekking tot de natuur zullen duidelijk moeten maken welke natuurwaarden moeten worden behouden en/of ontwikkeld door de fysieke omstandigheden te (blijven) isoleren van de omgeving (m.n. natuurwaarden op en bij de forten) en de mate waarin ecologische verbindingen verdwijnen, gehandhaafd of versterkt worden, welk type en hoeveelheid natuur moet worden ontwikkeld om een substantiële bijdrage te leveren aan de in de ecologische hoofdstructuur gewenste noord-zuid gerichte verbindingzone tussen de kerngebieden (veenweide en wetlands) rond de Wijkermeerpolder.

De Commissie adviseert bij het opstellen van de criteria voor de (leef)milieu-doelstellingen de gebiedsgerichte benadering toe te passen zoals bij het project ROM-Rijnmond is gedaan. Bij dit project is de doelstelling zowel gericht op economische aspecten als op aspecten van het woon- en leefmilieu. De daaruit afgeleide subdoelen zijn zo concreet mogelijk qua gewenste effecten gekwantificeerd.

Voor wat betreft de criteria voor de (leef)milieuvariabelen adviseert de Commissie om, naast criteria voor emissieplafonds en aanvaardbaar geachte blootstellingsniveaus, ook criteria op te stellen die rekening houden met de waardering voor de leefomgeving door de betrokken bewoners. Voor de ontwikkeling van de Wijkermeerpolder zullen naast de blootstellingsniveaus ook de hinderniveaus van belang zijn. Hinder is de resultante van blootstellingsniveaus en de

subjectieve beleving daarvan door omwonenden. Door behalve aandacht te besteden aan het beperken van de blootstellingsniveaus, ook aandacht te besteden aan andersoortige maatregelen (bijvoorbeeld in het woon- en leefmilieu, in de toegankelijkheid en ruimtelijke kwaliteit van het gebied zelf en wat betreft de publieksparticipatie), is er meer ruimte om aanvaardbare hinderniveaus te realiseren. Deze aanpak biedt -met name op lokaal niveau- meer kansen voor de realisatie van een bedrijventerrein in de Wijkermeerpolder waarbij ook voldaan kan worden aan de doelstelling tot behoud en realisatie van een goed woon-, werk- en leefklimaat. Een actieve participatie in het proces van direct betrokkenen is overigens een voorwaarde bij deze aanpak.

Factoren die een rol spelen om tot de opstelling van criteria die rekening houden met de waardering voor de leefomgeving door de betrokken bewoners zijn⁷:

- de mate waarin de blootgestelden de veroorzakende activiteit zelf als nuttig ervaren;
- de mate waarin de participanten (overheid en bedrijven) aan het project zich inspannen om de emissies, de blootstelling en onveiligheid te beperken en die inspanning weten duidelijk te maken aan de betrokken bewoners door klachten en voorstellen tot verbetering serieus te nemen;
- de mate waarin de veroorzaker zich inspant (en door baten van de activiteit in staat wordt gesteld) om niet aan de blootstelling gerelateerde leefomgevingsaspecten (met name de ruimtelijke kwaliteit van zowel het stedelijke als het landelijke gebied) te optimaliseren;
- significante veranderingen in fysieke blootstelling ongeacht de absolute niveaus. Als voorbeeld kan gegeven worden de vraag bij hoeveel woningen het geluidsniveau stijgt of daalt en hoe belangrijk dat is voor de hinderbeleving;
- de mate van het realiseren van een goede leefomgeving: synergie tussen omgevingskwaliteit voor omwonenden en bedrijven.

De waardering van de leefomgeving als geheel door de bewoners is het verbindende aspect. Deze is bijvoorbeeld meetbaar met behulp van sociaal-psychologisch onderzoek en kan worden gedifferentieerd naar factoren die als negatief of positief worden ervaren. De resultaten kunnen worden gecorreleerd aan (voorspelde en gemeten) fysieke blootstellingsfactoren, met veranderingen in participatie en aandacht voor specifieke situaties en met de aantrekkelijkheid van de leefomgeving.

Deze waardering is niet kwantitatief voorspelbaar. In vergelijking met de criteria die gerelateerd zijn aan emissies en absolute blootstelling zijn de criteria die de leefomgeving waarderen kwalitatief van aard. De algehele waardering van de leefomgeving door de bewoners kan worden vergroot door gerichte inspanningen die leiden tot het realiseren van een goede ruimtelijke en milieukwaliteit.

Een dergelijke benadering biedt tevens binnen de wettelijke milieunormen en grenswaarden onderhandelingsruimte met betrekking tot een gelijkwaardige behandeling van de ruimtelijk-economische doelen en de doelen ten aanzien van het realiseren van een kwalitatief goed woon- en leefmilieu op lokaal niveau. In plaats van het hanteren van harde getalsmatige normen zoals emissie

7 Deze factoren zijn ontleend aan de advisering van de Commissie in het kader van de Verkenningsfase Ruimtetekort Mainport Rotterdam d.d. 25 februari en 7 mei 1997.

plafonds en dergelijke, die een bedrijventerreinontwikkeling met of zonder haven fixeren en kunnen frustreren, kan dan flexibeler op de toekomstige ontwikkelingen ingespeeld worden, vooropgesteld dat deze (per saldo) blijven leiden tot een het realiseren van een goed woon- en leefmilieu.

2.3 Besluitvorming

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor de partiële herziening van het streekplan Amsterdam Noordzeekanaalgebied (streekplan Kennemerland). De startnotitie vermeldt dat het besluit op hoofdlijnen naast een ruimtelijke aanduiding voor een bedrijventerrein, zal bestaan uit de volgende onderdelen:

- de principiële keuze voor een nat of droog bedrijventerrein;
- de keuze voor een meervoudige doelstelling bij de inrichting en het beheer van een nat of droog bedrijventerrein: bedrijventerrein plus natuur, natuurontwikkeling en cultuurhistorie;
- de keuze voor de mogelijkheid tot fasering bij de verdere planvorming in relatie tot (economische ontwikkelingen in het gehele NZKG);
- het aangeven van kaders en procedures voor de wijze waarop het bedrijventerrein verder vorm zal krijgen.

Het MER zal duidelijkheid moeten verschaffen over de besluiten die reeds genomen zijn en de besluiten die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren. Tevens moet worden beschreven welke procedure en welk tijdpad hierbij gevolgd zal worden en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Hierbij moet tevens worden aangegeven hoe de gewenste flexibiliteit bij deze te nemen besluiten gedurende de besluitvormingsprocessen gewaarborgd blijft. Speciale aandacht verdient hierbij de aanpassing van de bestemmingsplannen. Daarnaast moeten de ijkmomenten in het kader van het evaluerend ontwerpen worden aangegeven.

3.

VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

3.1

Ontwikkeling van alternatieven

Het doel van het ontwikkelen van alternatieven in het MER is enerzijds om het verschil te bepalen van de milieueffecten van een droog en nat bedrijventerrein en anderzijds om te bepalen of en hoe met de verschillende soorten bedrijventerreinen voldaan kan worden aan de nevensgeschikte doelstellingen.

De Commissie adviseert de volgende aanpak te hanteren voor de ontwikkeling van alternatieven:

Uit de doelstellingen vloeien programma's van eisen voort voor zowel een nat als een droog bedrijventerrein (zie paragraaf 2.2). Dit zijn de harde voorwaarden waaraan een alternatief moet voldoen. Een programma van eisen bestaat zowel uit economische eisen als eisen op het gebied van cultuurhistorie, natuur en (leef)milieu. Op basis van de programma's wordt een alternatief ontwikkeld voor ieder type bedrijventerrein (hierbij kan onder meer gebruik worden gemaakt van de informatie die in het kader van het Ontwikkelingsplan is gegenereerd). Gelet op het in de startnotitie aangegeven hoge ambitieniveau voor de leefomgevingsaspecten adviseert de Commissie om in eerste instantie een meest milieuvriendelijk alternatief voor een nat en voor een droog bedrijventerrein te ontwikkelen. Dit zijn alternatieven waarbij, binnen de randvoorwaarde dat ze moeten voldoen aan de programma's van eisen, de aanvullende streefdoelen op het gebied van de leefomgeving prioriteit hebben boven die op het gebied van economie.

Vervolgens kan de initiatiefnemer aangeven op welke punten en om welke redenen (bijvoorbeeld economische, bestuurlijke of sociaal-maatschappelijke) hij een maximaal minder nastrevenswaardig acht en welke voorstellen hij daartegenover stelt om te komen tot een voorkeursalternatief. Daarbij is het mogelijk zinvol om meerdere alternatieven voor een nat bedrijventerrein te ontwikkelen, bijvoorbeeld een insteek-zeehavenalternatief, een inkassings-zeehavenalternatief en een binnenvaarthavenalternatief. De Commissie adviseert echter het aantal alternatieven zo beperkt mogelijk te houden en daarom bijvoorbeeld niet meerdere insteek-zeehavenalternatieven te ontwikkelen.

Mocht blijken dat alternatieven, ondanks compenserende en mitigerende maatregelen, niet kunnen voldoen aan alle 'harde' criteria, dan is de vraag aan de orde op welke punten de doelstellingen moeten worden bijgesteld. Indien deze situatie zich voordoet zal in het MER moeten worden aangegeven hoe hiermee

zal worden omgegaan. Het bevoegd gezag kan ook in haar richtlijnen al aangeven wat in deze situatie gedaan zal worden.

3.1.1 **Nulalternatief**

In het MER moet worden aangegeven of het nul-alternatief een reëel alternatief is. Daarbij moet zowel worden ingegaan op het realiseren van de economische doelstellingen als de doelstellingen met betrekking tot cultuurhistorie, natuur en (leef)milieu.

3.2 Beschrijving van de alternatieven

De alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu en voor zover deze onderscheidend zijn voor een droog en nat bedrijventerrein.

De beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven dient zich vooral te richten op de volgende aspecten:

- de ruimtelijke opzet, inpassing en ontsluiting van het plangebied;
- de aanpak in hoofdlijnen van het water-, natuur-, cultuurhistorisch en milieubeheer;
- de fasering van de ingebruikname van het plangebied.

Deze aspecten, die niet los van elkaar kunnen worden gezien, worden verder uitgewerkt in de paragrafen 3.2.1-3.2.3.

De voorgenomen activiteit zal in voldoende detail beschreven moeten worden zodat het mogelijk is om conclusies te kunnen trekken over de gevolgen van alternatieven en de verschillen tussen droog en nat. Daarbij moet aangesloten worden bij het detailniveau van de eerder geformuleerde toetsingscriteria.

Uitgangspunt voor de beschrijving is het soort bedrijvigheid dat aangetrokken wordt door het type bedrijventerrein (nat/droog).

3.2.1 **Ruimtelijke opzet, inpassing en ontsluiting van het plangebied**

Aangegeven moet worden:

- De manier van omgaan met de bestaande structurerende elementen (de Stelling van Amsterdam, dijken, voormalige kwelder(rand) en zomerkade, archeologische zone, verkavelings-, ontsluitings-, en beplantingsstructuur) en met de bodem (samenstelling, relief);
- De aanpak van recreatieve en ecologische infrastructuur;
- De ontsluiting van het gebied voor (woon-werk)personenverkeer en goedertransport. Daarbij dient ook aandacht te worden besteed aan de interne en de externe ontsluiting van het bedrijventerrein en de wijze waarop deze wordt ingepast in, danwel aantakt op de bestaande regionale en landelijke hoofdinfrastructuurnetten.

3.2.2 **Aanpak in hoofdlijnen van het water-, natuur- en milieubeheer**

In het MER dienen onder andere de leidende principes voor natuurontwikkeling te worden beschreven en gemotiveerd. Daarbij kan worden ingegaan op:

- welke rol bestaande (a)biotische factoren en historische of geografische referenties gespeeld hebben bij de keuze van deze principes;
- de belevingswaarde en de betrokkenheid van omwonenden bij (keuzes ten aanzien van) inrichting en beheer;
- het ontwikkelen van unieke natuur of reeds bekende natuurdoeltypen;
- de culturele en ecologische rol van de natuur in het nieuwe gebied (waaronder mogelijkheden van verbindingzone tussen biotopen buiten het gebied).

Tevens moet aannemelijk worden gemaakt dat een bepaalde natuurontwikkeling ook realiseerbaar is. Dit betekent dat de vraag moet worden beantwoord welke eisen een bepaalde natuur stelt aan bijvoorbeeld omvang, ligging, waterhuishouding, milieuhygiënische situatie en bodemopbouw en de vraag of aan die eisen tegemoet kan worden gekomen in de Wijkermeerpolder.

3.2.3 **Fasering**

Aangegeven moet worden wat de mogelijkheden voor fasering zijn. Daarbij gaat het met name om de vraag of het mogelijk is om een zeehaven en de omliggende terreinen gefaseerd aan te leggen. Verder moet worden aangegeven of het bij fasering mogelijk is om na iedere fase een economisch volwaardig bedrijventerrein op te leveren. Ook moet een relatie worden gelegd tussen fasering en het behoud van cultuurhistorische elementen.

4. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING**

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Alleen die aspecten hoeven beschreven te worden waarvan te verwachten is dat deze beïnvloed zullen worden door het ontwikkelen en het in gebruik zijn van een bedrijventerrein.

Onder de autonome ontwikkeling wordt verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Hierbij kan worden gedacht aan reeds plannen waarover inmiddels op bestuurlijk niveau al besloten is voor recreatieve voorzieningen, het versterken van cultuurhistorische waarden, ontwikke-

lingen in de landbouw en plannen voor woningbouw⁸]. Voor het gebied bestaan al een aantal natuurontwikkelingsplannen, ook de gevolgen van deze plannen moeten bij de autonome ontwikkeling worden meegenomen.

Indien het nulalternatief geen reëel alternatief is, kan volstaan worden met het beschrijven van één referentiesituatie (bestaande toestand plus de autonome ontwikkeling). Als niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan of niet, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (geluid, lucht, bodem, water, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten. De volgende aspecten moeten bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand en de autonome ontwikkeling betrokken worden.

4.1 Bodem, grond- en oppervlaktewater

De volgende aspecten dienen beschreven te worden:

- geomorfologie, bodemopbouw en bodemgesteldheid;
- geologische- en geohydrologische opbouw van de ondergrond. Hierbij dient in het bijzonder aandacht te worden besteed aan de aanwezigheid van mogelijk te doorgraven slechtdoorlatende lagen en de doorlatendheid van de watervoerende systemen;
- oppervlaktewaterhuishouding en relatie tussen oppervlaktewater en grondwater;
- geohydrologische stromingspatronen en de effecten daarvan op aanwezige zoet-zout grensvlakken (verziltting en verzoeting);
- de kwaliteit van oppervlaktewater en waterbodem, bodem en grondwater;
- de grondmechanische situatie.

4.2 Natuur

Aangeduid moet worden welke (gemeenschappen van) planten en dieren in (de afzonderlijk te onderscheiden delen van) het gebied voorkomen, hoe die zich ontwikkelen en in welke relatie ze staan met gebieden buiten het plangebied. De betekenis van deze natuur op verschillende schaalniveaus moet worden beschreven, hierbij kan gedacht worden aan de functie in grotere ecologische verbanden, zeldzaamheid, bijdrage aan biodiversiteit op (inter)nationaal en regionaal niveau, de betekenis voor de plaatselijke leefomgeving.

8 Zie ook reacties 18 en 22 (bijlage 4).

4.3 Landschap

De structuur van het plangebied en de samenhang met de omgeving moet in het MER worden geanalyseerd. Aan de orde moeten komen: de huidige landschapsopbouw als resultaat van de ontstaans- en ontwikkelingsgeschiedenis en van het huidige gebruik en beheer, de daarmee samenhangende visueel-ruimtelijke aspecten, de dynamiek die op de structuur en de verschijningsvorm van het gebied inwerkt en tot autonome veranderingen leidt (bijvoorbeeld de afsnijding van het westelijk deel van de polder door de Wijkertunnel).

4.4 Archeologie en cultuurhistorie

De beschrijving van de bestaande toestand kan gedeeltelijk ontleend worden aan de startnotitie en het ontwikkelingsplan. De Commissie adviseert in het MER de beschrijving van het cultuurhistorisch aspect te verbreden en niet beperkt te houden tot het bodemarchief, de polderdijken en de defensiewerken behorend tot de Stelling van Amsterdam⁹). Aandachtspunten zijn:

- de opslibbingsgronden van de voormalige polder De Kaag (hoogteverschil, De Kil als restant vroegere begrenzing van het IJ);
- historisch-bouwkundige objecten, waaronder boerderijen;
- het specifieke droogmakerij-karakter van de polder (openheid, lage ligging, zicht op de randen).

Deze aspecten dienen beschreven te worden in hun geografische context en hun onderlinge samenhang.

Naast een beschrijving dient een waardering plaats te vinden. Het gaat daarbij zowel om een waardestelling van afzonderlijke elementen als om het aangeven van een rangorde in waarden.

4.5 Veiligheid

De huidige externe veiligheidssituatie moet worden beschreven.

4.6 Lucht

De luchtkwaliteit (inclusief stof en geur) dient beschreven te worden, onder andere als gevolg van verkeer, scheepvaart, industriële- en landbouwactiviteiten.

4.7 Geluid

De in het studiegebied aanwezige geluidbronnen (verkeer, landbouw, industrie, scheepvaart) en de gevolgen daarvan voor het geluidniveau (inclusief eventueel bestaande geluidszones) dienen beschreven te worden.

⁹ Zie ook reacties 3 en 20 (bijlage 4).

4.8 Woon- en leefmilieu

Bij de beschrijving van het woon- en leefmilieu moet de nadruk liggen op die aspecten van het leefmilieu in de omliggende woongebieden, die door de voorgenomen activiteit kunnen worden beïnvloed. Behalve op geluid-, stank- en stofhinder en risicoperceptie (volksgezondheidsaspecten), heeft dit betrekking op de verkeersdruk en op de nabijheid en toegankelijkheid van open agrarisch gebied en recreatie- en natuurgebieden, en op de mate waarin men bij de ontwikkelingen in deze gebieden wordt betrokken (zie ook paragraaf 2.2).

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

De effecten van de alternatieven op de in hoofdstuk 4 genoemde aspecten moeten beschreven worden. Daarbij moet worden aangegeven of de effecten omkeerbaar zijn. Om een toetsing van aan de opgestelde criteria mogelijk te maken moet het detailniveau van de effectbeschrijving aansluiten op de variabelen waarvoor het bevoegd gezag en de initiatiefnemer criteria hebben opgesteld (zie paragraaf 2.2). De resultaten van de effectbepaling moeten vervolgens worden teruggekoppeld naar de toetsingscriteria. Daarbij moet per alternatief worden aangegeven aan welke van deze criteria wel of niet voldaan kan worden.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten van de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Bij de vergelijking moeten de toetsingscriteria (zie paragraaf 2.2) worden betrokken.

De vergelijking zal moeten resulteren in een geheel effectenoverzicht, waarin de alternatieven, de variabelen per aspect, de criteria en de effecten zijn opgenomen, zodat op een pagina direct te zien is welke alternatieven aan welke criteria kunnen voldoen. Als in dit overzicht ook andere aspecten van de integrale

effectrapportage worden opgenomen (economie, landbouw) moeten de milieuaspecten herkenbaar zijn.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

De leemten die in dit stadium van het planproces bestaan zullen in een later stadium moeten worden ingevuld. In het MER moet worden aangegeven op welk moment in de verdere procedure welke leemtes ingevuld moeten worden (zie ook paragraaf 2.3 over de ijkmomenten in het kader van het evaluerend ontwerpen).

8. VORM EN PRESENTATIE

Voor de presentatie beveelt de Commissie aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

9.

SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven (algeheel effectenoverzicht) en de argumenten voor de selectie van het mma en de eventuele economische alternatieven;
- belangrijke leemten in kennis.

De Commissie adviseert in de samenvatting goed gebruik te maken van figuren, kaarten en tabellen.

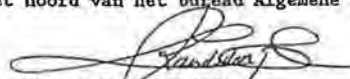
BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieueffectrapport
Bedrijventerrein Wijkermeerpolder

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 27 mei 1997 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

■ Gedeputeerde Staten		Vimer milieueffectrapportage		PROVINCIE
Datum	27 mei 1997	Nr.	97-513124	ingskoman : 4 JUNI 1997
Onderwerp	Startnotitie integrale effectrapportage, inclusief milieueffectrapportage, ontwikkelingsplan Wijkmeerpolder, gemeenten Beverwijk en Zaanstad.			nummer : 750-97
				code : 891-1/2
				Provinciehuis Dreef 3 2012 HR Haarlem
				Postadres Postbus 123 2000 MD Haarlem
				Tel. (023) 514 31 43 Fax (023) 531 44 82
				E-mail post@noord-holland.nl
Behandelende afdeling	Economie, Landbouw en Milieu			Uw kenmerk
Behandeld door	dhr. C.J. Vogel	Telefoon (023)	-5143987	Bijlage(n) div. VERPONDE
				- 3 JUNI 1997
Geachte Commissie,				
Overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.12 van de Wet milieubeheer doen wij u bijgaand toekomen de hierboven beschreven startnotitie met achtergronddocument.				
Een afschrift van de kennisgeving van de terinzagelegging daarvan treft u bovendien aan.				
Wij verzoeken u met inachtneming van de in genoemde wet bepaalde termijn provinciale staten als bevoegd gezag te adviseren met betrekking tot de richtlijnen voor de inhoud van het milieueffectrapport.				
De startnotitie is op 27 juni 1997 vastgesteld.				
Hoogachtend, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, namens deze, het hoofd van het bureau Algemene Zaken,				
mw. drs. A.E.M. Randsdorp				
Bereikbaarheid per openbaar vervoer: vanaf station Haarlem buslijnen 1, 5, 71, 72, 93, 140 en 174 van de NZH; vanaf Zandvoort en Heemstede/Aardenhout of Amsterdam-West buslijn 96 van de NZH.				
To uw antwoord graag				

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 104 d.d. 5 juni 1997

KENNISGEVING STARTNOTITIE T.B.V. INTEGRALE EFFECTRAP- PORTAGE (IER), INCLUSIEF MILIEU- EFFECTRAPPORTAGE (MER), BEDRIJVENTERREIN WIJKE- MEERPOLDER, GEMEENTEN BEVERWIJK EN ZAAANSTAD

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland maakt namens provinciale staten (bevoegd gezag) het volgende bekend. Ten behoeve van de besluitvorming over de aanleg van een bedrijventerrein in de Wijkermeerpolder, gelegen in bovengenoemde gemeenten, zal een integrale effectrapportage (IER), inclusief milieu-effectrapportage (MER), worden opgesteld. Gedeputeerde Staten zijn initiatiefnemer hiervoor. Bij de besluitvorming over het masterplan Noordzeekanaalgebied in 1996, is door provinciale staten, met het oog op inbreng in het streekplan, de maximale grootte van het bedrijventerrein bepaald. Die betreft 400 ha bruto bedrijventerrein, eventueel uit te breiden met nog eens 100 ha ten noorden van de Noorderweg. De keuze tussen een nat bedrijventerrein (met een zeehaven) en een droog bedrijventerrein is opengelaten. Een recent idee is om een droog terrein te voorzien van een binnenvaarthaven. De inrichtingskeuze staat ook nu nog volledig open. Bij bestemming, inrichting en beheer van het terrein geldt een meervoudige doelstelling: de economische doelstellingen moeten verenigd worden met cultuurhistorie, natuur, landschap en leefmilieu. Het is de bedoeling dat in het IER ("MER-onderdeel"), de milieu-effecten van de verschillende alternatieven voor inrichting van het gebied in beeld worden gebracht. Dit is een wettelijke verplichting, o.a. vanwege de grootte van het bedrijventerrein. In de milieu-effecten zijn de effecten voor natuur, landschap en cultuurhistorie inbegrepen. Voorts komen in het rapport - in de vorm van een landbouweffectrapportage (LER) - de agrarische effecten aan de orde. Ook economische en werkgelegenheidseffecten, mede in relatie tot de (economische) ontwikkelingen in het gehele gebied van het Noordzeekanaal, krijgen aandacht. Dit alles zal een integrale rapportage op moeten leveren die dient ten behoeve van de besluitvorming over de partiële herziening van het streekplan ANZKG voor Zuid-Kennemerland en IJmond. Deze herziening, waarin alle ruimtelijk relevante belangen tegen elkaar zullen worden afgewogen, zal naar huidige insichten eind 1998 door provinciale staten worden vastgesteld. Voor de provincie zal dat de uiteindelijke integrale afweging tot het jaar 2010 zijn.

Startnotitie

De wettelijk voorgeschreven m.e.r.-procedure is gestart met de indiening van de startnotitie, met daarin diverse ontwikkelingsmodellen waaraan gedacht zou kunnen worden. De startnotitie gaat vergezeld van een achtergronddocument, het Ontwikkelingsplan Wijkermeerpolder e.o., dat geen bestuurlijke status heeft. De startnotitie bevat een uiteenzetting van de voorgenomen activiteit en geeft informatie ten behoeve van de binnenkort op te stellen richtlijnen voor het MER, maar ook voor de andere onderdelen van de IER.

Richtlijnen

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland stellen namens provinciale staten richtlijnen op aan de hand waarvan het IER dient te worden gemaakt. Een ieder wordt hierbij uitgenodigd mee te denken en opmerkingen te maken die kunnen bijdragen aan deze richtlijnen en het IER. De startnotitie en het daarbij behorende ontwikkelingsplan is een hulpmiddel daarbij.

Ter inzage legging

- Van 6 juni tot en met 18 juli 1997
- twee weken langer dan de gebruikelijke, wettelijke termijn - ligt de startnotitie, met daarbij het ontwikkelingsplan, tijdens kantooruren ter inzage;
 - bij de provincie Noord-Holland, bedrijfsbibliotheek, Houzplein 33 te Haarlem;
 - bij het Centraal Publieksbureau van de gemeente Beverwijk, President Kennedyplein 2 te Beverwijk. Desgevraagd kunnen de stukken ook gedurende drie aaneengesloten uren buiten de kantooruren worden ingezien, tel: 0251 25 64 31;
 - in het stadhuis van de gemeente Zaanstad, Bannehof 1 te Zaanwijk van 08.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 15.30 uur. Bovendien liggen de stukken daar ook na kantooruren ter inzage, dagelijks van 17.00 tot 20.00 uur;
 - bij de dienst Milieubeheer van de gemeente Zaanstad, bij de receptie, Symon Spiersweg 7 te Zaandam, van 08.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 16.30 uur.

Informatiebijeenkomst

Tijdens een bijeenkomst in het Wapen van Assendelft, Dorpsstraat 533 te Assendelft, wordt op maandag 23 juni 1997, vanaf 20.00 uur, de startnotitie en het proces mondeling toegelicht.

Reacties

Opmerkingen met betrekking tot de gewenste inhoud van het IER kunnen tot en met 18 juli 1997 worden ingediend en dienen gericht te zijn aan: Provincie Noord-Holland, Inspraakpunt bedrijventerrein Wijkermeerpolder, c.a.v. de heer mr. C.J. Vogel Postbus 123, 2000 MD Haarlem. De startnotitie en het ontwikkelingsplan kunnen worden besteld via telefoonnummer 023 514 44 26 of 023 514 44 11. De startnotitie is gratis te verkrijgen, maar aan het verkrijgen van het ontwikkelingsplan zijn kosten (f.50,-) verbonden. Voor meer informatie over de inhoud van startnotitie en/of ontwikkelingsplan kunt u contact opnemen met de heer P.P. Huijbregt, telefoon 023 514 32 78.

Flexibel en open besluitvormingsproces

De provincie gaat daarnaast de rest van dit jaar, dus ook na 18 juli, organisaties van belanghebbenden benaderen en aan hen vragen om mee te denken over de toekomstplannen voor de Wijkermeerpolder. Indien uw organisatie geraadpleegd wil worden, kan zij dit door middel van een aparte brief (dus niet in de inspraakreactie) melden aan de heer P.P. Huijbregt, Postbus 123, 2000 MD Haarlem.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten (gedelegeerd aan Projectbureau Uitvoering Masterplan Noordzeekanaalgebied)

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van Noord-Holland

Besluit: partiële herziening van streekplan

Categorie Besluit m.e.r.: 20.1 en mogelijk 1.3, 4, 8.1, 8.2 en 8.3

Activiteit: Het ontwikkelen van een bedrijventerrein met of zonder haven in de Wijkermeerpolder

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 5 juni 1997

richtijnenadvies uitgebracht: 21 augustus 1997

Bijzonderheden: In de startnotitie heeft de initiatiefnemer aangegeven dat zij voor dit project een meervoudige doelstelling hanteert, waarbij economische doelstellingen nevens geschikt zijn aan doelstellingen met betrekking tot cultuurhistorie, natuur en (leef)milieu. Deze nevenschikking zal in het MER moeten leiden tot een geïntegreerd programma van eisen, waarin naast eisen ten aanzien van het creëren van faciliteiten voor bedrijvigheid (nat of droog), eveneens concrete eisen op het gebied van cultuurhistorie, natuur en (leef)milieu geformuleerd moeten worden. Voorts zullen de doelstellingen vertaald moeten worden in criteria voor de verschillende aspecten, waaraan de alternatieven getoetst en met elkaar vergeleken kunnen worden. De Commissie adviseert het bevoegd gezag om in haar richtlijnen al aan te geven op welke criteria zij de alternatieven zal toetsen bij de besluitvorming. De initiatiefnemer kan deze criteria in het MER verder ontwikkelen. Mocht blijken dat alternatieven niet kunnen voldoen aan de criteria, dan is de bestuurlijke vraag aan de orde op welke punten de doelstellingen moeten worden bijgesteld.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. J.A.M. van Dijk

ir. W. van Duijvenbooden

ir. P. van Duursen (voorzitter)

ing. D. Hamhuis

G.F.W. Herngreen

drs. M.A. Kooiman

drs. M.J. Ruis

Secretaris van de werkgroep: drs. F.E. Jorritsma.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	970701	Vereniging van Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming	Utrecht	970702
2.	970710	Inspectie van de Volksgezondheid voor de hygiëne van het milieu voor Noord-Holland en Flevoland	Haarlem	970711
3.	970630	Rijksdienst voor de Monumentenzorg	Zeist	970711
4.	970701	Th. G. Beers en Th. J. Beers-v/d Theems	Beverwijk	970711
5.	970704	J. Smit	Assendelft	970711
6.	970707	D. van Vliet	Assendelft	970715
7.	970630	N. Heijnen	Assendelft	970715
8.	970708	Energie Noord West	Alkmaar	970715
9.	970708	J.W. van Tunen	Beverwijk	970715
10.	970708	Joop van Brosens	Assendelft	970715
11.	970709	Westelijke Land- en Tuinbouworganisatie	Haarlem	970715
12.	970709	Regionaal Havencomité Noordzeekanaalgebied	Haarlem	970717
13.	970710	Dhr. L. Versluis en mw. R. Versluis	Beverwijk	970717
14.	970711	A.J. de Vries	Assendelft	970717
15.	970709	Roland Haffmans	Amsterdam	970717
16.	970709	Fam. H.G.M. Kerssens	Assendelft	970717
17.	970710	Geelkerk & Linskens Advocaten	Leiden	970717
18.	970709	Gewest IJmond	Heemskerk	970717
19.	970710	A.C. Poel	Assendelft	970717
20.	970717	Rijksdienst voor het oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	970717
21.	970714	WEOM B.V.	Rhenen	970728
22.	970717	Mileufederatie Noord-Holland	Zaandam	970728

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
22.	970717	Mileufederatie Noord-Holland	Zaandam	970728
23.	970711	Recreatieschap Spaarnwoude	Spaarnwoude	970728
24.	970716	Dictoraat-Generaal Rijkswaterstaat Directie Noord-Holland	Haarlem	970728
25.	970711	Werkgroep Verkeer, Milieu, Speel- ruimte & Groen Sociale vernieuwing Velsen-Noord	Velse-Noord	970728
26.	970711	Mevr. Al-Sprangers	Beverwijk	970728
27.	970714	Vereniging bewonersgroep Wijker- meerpolder	Assendelft	970728
28.	970714	Mw. R. Heijnen	Assendelft	970728
29.	970715	A.J. Dijkman	Beverwijk	970728
30.	970716	Tanger c.s. Advocaten	Velsen-Zuid	970728
31.	970715	J. Zuidervaart en C.M. Zuidervaart-Poel	Assendelft	970728
32.	970709	Loonwerkbedrijf H. Schoenmaker	Beverwijk	970728
33.	970715	Mw. K. Bax-Borst	Assendelft	970728
34.		J. Kuiper en C.J.E Kuiper- van Zutphen	Assendelft	970728
35.	970714	W.M. Otten	Beverwijk	970728
36.	970716	J.A.M. Schnijdt en T.J. Boersma	Assendelft	970728
37.	970715	W.J. Dijkman en C.T.M. Dijkman-Sprangers	Assendelft	970728
38.	970714	Mw. P.M. Dombrowski-Gaal	Assendelft	970728
39.	970715	C.J.H. de Wildt	Assendelft	970728
40.	970714	H.A.M. v.d. Hulst	Assendelft	970728
41.	970715	C.L.M. Sprangers	Beverwijk	970728
42.		Fam. Dudink	Assendelft	970728
43.	970711	Fam. Imming	Assendelft	970728
44.	970714	J. Barendregt	Beverwijk	970728
45.	970717	A.A. Ransijn en M.J. Ransijn-Sprangers	Assendelft	970728

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
47.	970717	Dienst Stadsontwikkeling, Mileu en Beheer	Zaanstad	970728
48.	970717	Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam	Amsterdam	970728
49.	970717	Dhr. P. Poel en dhr. N. Poel	Assendelft	970728
50.	970716	J.M.A. Brakenhoff	Assendelft	970728
51.	970722	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	Diemen	970806
52.	970718	Dhr. A.J. Rijkhoff	Assendelft	970806
53.	970719	Het Groene Buitenland Biologische tuinbouw Wijkmeer	Assendelft	970806
54.	970714	Fietsersbond enfb	Heemskerk	970806
55.	970714	M. Koomen	Assendelft	970728

